

Postanowienie z dnia 26 maja 2000 r.

III KKO 4/99

Uchwała rady gminy o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn określonych w art. 190 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz.U. Nr 95, poz. 602 ze zm.) podlega kontroli wyłącznie w trybie odwołania zainteresowanego do właściwego sądu okręgowego (art. 191 tej ustawy).

Przewodniczący: SSN Andrzej Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Andrzej Wróbel, przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości Jerzy Geisler, przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Zdzisław Muras.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2000 r. na posiedzeniu jawnym sprawy z odwołania Ewy G. i Artura C. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego o właściwość między Sądem Okręgowym w O. a Wojewodą O. w przedmiocie uchwał Rady Miasta O. stwierdzających wygaśnięcie mandatów radnych

p o s t a n o w i ł o:

u z n a ć, że właściwym do rozpoznania sprawy dotyczącej uchwał Rady Miasta O. o wygaśnięciu mandatów radnych Ewy G. i Artura C. jest Sąd Okręgowy w O. (art. 191 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw - Dz.U. Nr 95, poz. 602 ze zm.).

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy w O., w wyniku rozpoznania odwołań Ewy G. i Artura C. od uchwał Rady Miasta O. stwierdzających wygaśnięcie zajmowanych przez nich mandatów radnych, postanowieniem z dnia 16 listopada 1999 r. [...] wystąpił do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozpatrzenie pozytywnego sporu kompetencyjnego z Wojewodą O. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgo-

wy podniósł w szczególności, że Rada Miasta O. zaskarżonymi uchwałami z dnia 16 września 1999 r. [...], podjętymi na podstawie art. 190 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 lipca 1999 r. - Ordynacja wyborcza do gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz.U. Nr 95, poz. 602 ze zm.) stwierdziła wygaśnięcie mandatów radnych – Ewy G. i Artura C. oraz pouczyła ich o prawie wniesienia odwołania do Sądu Okręgowego w O., o czym stanowią wyraźnie art. 190 i art. 191 Ordynacji wyborczej i z czego oboje radni skorzystali wnosząc odwołania do tego Sądu w dniu 22 września 1999 r. Tymczasem Wojewoda O. w dniu 30 września 1999 r. podjął w trybie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.) rozstrzygnięcie nadzorcze, w którym stwierdził nieważność obu powyższych uchwał z powodu rażącego naruszenia prawa. Ponieważ Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że art. 191 Ordynacji wyborczej stanowi *lex specialis* względem art. 91 ustawy o samorządzie gminnym określającego uprawnienia nadzorcze wojewody, przeto Sąd ten nie znalazł podstaw do stwierdzenia w danym wypadku niedopuszczalności drogi sądowej i odrzucenia wniesionych odwołań na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 KPC w związku z art. 3 § 2 KPC.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym zważyło, co następuje:

Przedmiotem regulacji prawnej w ustawie o samorządzie gminnym jest problematyka ustroju i funkcjonowania gminy jako lokalnej wspólnoty samorządowej, która realizuje powierzone jej zadania. W tym także zakresie działalność gminy podlega nadzorowi, o którym mowa w art. 85 i nast. ustawy o samorządzie gminnym. Oznacza to, że również sprawowany przez wojewodę na podstawie art. 91 ustawy o samorządzie gminnym nadzór nad działalnością gminy obejmuje te działania organów gminy, które podejmowane są w związku z realizacją jej zadań. Natomiast całością prawnej problematyki dotyczącej prawa wyborczego do rad gminnych, w tym także problematyki obsadzania mandatów oraz wygaśnięcia mandatu radnego w radzie gminy regulują przepisy odrębnej ustawy zwanej Ordynacją wyborczą. Ordynacja wyborcza określiła przy tym w sposób autonomiczny zasady i tryb prawnej kontroli uchwały rady gminy o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w art. 190 ust. 1 pkt 3 tej ustawy (tzn. w wypadku utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów) i w tym zakresie stanowi ona *lex specialis* względem przepisów ustawy o samorządzie gminnym dotyczących sprawowania

przez wojewodę nadzoru nad uchwałami rady gminy (art. 91 ustawy o samorządzie gminnym). Dlatego należy stanąć na stanowisku, że w świetle obowiązującej regulacji ustawowej, uchwała rady gminy o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn określonych w art. 190 ust. 1 pkt 3 Ordynacji wyborczej, podlega kontroli wyłącznie w trybie odwołania zainteresowanego do właściwego Sądu Okręgowego (art. 191 Ordynacji wyborczej), natomiast nie może zostać ona uchylona jako nieważna przez organ nadzoru na podstawie art. 91 ustawy o samorządzie gminnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym na podstawie art. 190 § 1 KPA orzekło, jak w sentencji.

=====